

Příručka pro obyvatele pro případ mimořádné události

Terezín

2015

Obsah

1. Kde získat aktuální informace o vývoji situace?	3
2. Jak zabezpečit doklady a cennosti před zničením?.....	4
3. Jak zabalit evakuační zavazadlo?	5
4. Kdo pomůže v přípravě na evakuaci nejvíce ohroženým obyvatelům?.....	6
5. Jak zaopatřit zvířata při evakuaci?	7
6. Jak zabezpečit dům, nábytek a zařízení při evakuaci?.....	8
7. Kde se ubytovat během evakuace?	9
8. Než opustíte domácnost aneb Finální kontrola	10
9. Jak se dopředu připravit na nebezpečí a evakuaci?	11
10. Dlouhodobý výpadek elektrického proudu (tzv. blackout)	12
11. Extrémní klimatické jevy	13
12. Prostor pro Vaše poznámky	13

1. Kde získat aktuální informace o vývoji situace?

Aktuální informace o vývoji situace, stupni nebezpečí a případně nařízené evakuaci získáte:

- z veřejnoprávních médií (Český rozhlas, Česká televize),
- z místního rozhlasu, informačních vývěsek obce a na webových stránkách obce,
- prostřednictvím SMS informačního kanálu,
- od místních dobrovolníků, kteří v případě mimořádné události zajistí informovanost obyvatelstva ve svěřených obvodech,
- ze stránek Českého hydrometeorologického ústavu (www.chmi.cz), kde jsou uvedeny informace o vývoji meteorologické situace včetně stavu nebezpečí a aktuální situace na vodních tocích,
- z místních značek a měřidel na vodních tocích,
- z Integrovaného záchranného systému,
- od sousedů.

Také vy proto myslete na své sousedy a varujte je (zejména ty, kteří špatně slyší, mají špatné pokrytí místním rozhlasem, nejsou doma kvůli práci nebo třeba nerozumí dobře česky). Vaši ochotu ocení také starší osamělí lidé, kteří se hůře orientují v informacích. Hrozící nebezpečí u nich může vyvolat strach a úzkost. V případě, že máte nedostatek informací, obraťte se na koordinátory pomoci – dobrovolníky z vašeho okolí.

Kontakty na členy povodňové hlídky

Jméno	Kontakt	Poznámka	Lokalita (ulice)

2. Jak zabezpečit doklady a cennosti před zničením?

Mimořádné události obvykle přichází nečekaně. Nastává chaos a lidé musí myslet na tolik věcí najednou, že kvůli stěhování nábytku a zařízení zapomenou/nestihnou ochránit důležité dokumenty nebo rodinné cennosti (fotky, obrazy, osobní předměty). Ty nelze v případě poškození ničím nahradit a/nebo jejich znovuvyřizování zbytečně komplikuje život (např. při uplatňování pojistných škod či vyřizování finančních příspěvků).

Všechny důležité doklady a cennosti je proto vhodné skladovat:

- v bezpečné části domu (např. u záplavových území ve vyšším patře, je-li to možné),
 - na jednom místě, a to nejlépe v jedné krabici nebo pořadači, který lze v případě potřeby rychle sbalit.
- Každý člen domácnosti by měl vědět, kde se tento pořadač nachází a co obsahuje.

Doporučuje se také pořídit sken důležitých dokumentů a vložit je na snadno přenosná média (USB flash disk, HD nebo CD). Někteří lidé si pořizují i ověřené fotokopie důležitých dokumentů, které mají uložené u příbuzných, advokátů aj.

Pořadač/krabice by měla obsahovat:

- rodinné dokumenty (rodné listy, oddací listy, úmrtní listy aj.),
- nabývací dokumenty k majetku (kupní a darovací smlouvy, usnesení o dědictví, výpisy z katastru),
- potvrzení o výši příjmů, rozhodnutí o důchodu, evidenční listy důchodového pojištění aj.
- pojistné smlouvy včetně aktualizované fotodokumentace a kopií účtenek (nábytek, kotel aj.),
- spořitelní knížky, akcie, potvrzení o investicích,
- technické průkazy vozidel,
- osvědčení a certifikáty (diplomy o dosaženém vzdělání a kvalifikaci),
- smlouvy a jiné důležité dokumenty (pracovní, úvěrové, obchodní smlouvy aj.),
- závěti a plné moci,
- ostatní rodinné dokumenty a cennosti (rodinná alba a fotografie aj.),
- kartičku pojišťovny, zdravotnickou dokumentaci (podle zdravotních specifik).

Upozornění na onemocnění (např. diabetes) noste vždy u sebe na kartičce.

3. Jak zabalit evakuační zavazadlo?

Mějte dopředu sbalené evakuační zavazadlo pro případ, že byste museli náhle opustit domácnost (zvláště žijete-li v oblasti, v níž může dojít k mimořádné události). Pokud se vám zdá, že balit si dopředu evakuační zavazadlo je zbytečné, vyvěste si doma alespoň seznam věcí pro evakuační zavazadlo. Tento seznam umístěte na místo, které bude známé každému členovi domácnosti. (Takovým místem může být lednice, nástěnka pro vzkazy, manuál pro mimořádné události apod.). Zavazadlo sbalte, kdykoliv uslyšíte varování před nebezpečím.

Do evakuačního zavazadla zabalte:

- osobní doklady, peníze, pojistné smlouvy a cennosti (viz [Jak chránit dokumenty a cennosti](#) a seznam níže),
 - náhradní prádlo, oděv, obuv, pláštěnku, přezůvky,
 - toaletní a hygienické potřeby,
 - léky a osobní pomůcky (brýle, naslouchátko apod.),
 - telefon s nabíječkou a přenosné rádio s rezervními bateriemi,
 - spací pytel nebo přikrývku,
 - základní trvanlivé potraviny (nejlépe konzervy), dobře zabalený chléb a pitnou vodu,
 - předměty denní potřeby: misky, hrnky, příbor, otvírák aj.,
 - hračky, hry a knihy pro děti,
 - kapesní nůž, zápalky, šití, baterku a další potřebné drobnosti,
- Nezapomeňte označit zavazadlo svým jménem a adresou.

Důležité osobní doklady v příruční tašce na doklady:

- občanské průkazy a pasy,
- řidičské průkazy,
- průkazy zdravotního pojištění,
- malé technické průkazy a doklady k vozidlu,
- bankovní karty,
- peníze.

4. Kdo pomůže v přípravě na evakuaci nejvíce ohroženým obyvatelům?

Evakuaci lidí ze zdravotnických a sociálních zařízení, škol apod. řídí zaměstnanci příslušného zařízení dle evakuačních plánů. I ve Vaší rodině nebo v sousedství mohou být lidé se sníženou mobilitou či vyžadující zvláštní péči (senioři se zhoršenou orientací, nemocní vyžadující zvláštní pomůcky a léky během pobytu mimo domov, malé děti aj.).

Dopředu proto promyslete:

- jaké pomůcky a léky bude potřeba zabalit v případě evakuace,
- kdo a jak pomůže s transportem (dopravní prostředky, invalidní vozíky apod.),
- kteří sousedé z vašeho okolí potřebují zvláštní péči (i když v době „sucha“ nic nehrozí, buďte aktivní v poskytování informací koordinátorům dobrovolníků, aby mohli naplánovat tým pomocníků).

Kontakty na členy povodňové hlídky:

Jméno	Kontakt	Poznámka	Lokalita (ulice)

5. Jak zaopatřit zvířata při evakuaci?

Myslete na to, že během mimořádné situace obec nemá kapacitu zajistit kromě bezpečí lidí i všechna zvířata, proto přepravu a umístění zvířat pro případné mimořádné události plánujte předem a zajistěte jim vhodné přepravní schránky i přechodné umístění (u známých či sousedů mimo oblast ohrožení apod.).

Do většiny evakuačních center je možné brát domácí mazlíčky (psy, kočky, křečci aj.), podmínky viz [Kde je zajištěno ubytování v případě evakuace?](#) Aby však bylo zajištěno bezpečí jiných lidí, musí být umístěné ve vhodných přepravních schránkách. Exotická zvířata (ptáci, ryby, plazi apod.), která přežijí delší dobu bez dozoru, nechte doma v bezpečném místě a zajistěte jim dostatek potravy.

Místa, kde si lze zapůjčit přepravní schránky

Jméno/firma	Kontakt	Poznámka
		Kapacita omezena na xx ks

Promyslete si dopředu, kam umístíte hospodářská zvířata nebo velké domácí mazlíčky (velké psy, slepice, králíky, koně apod.). Pokud potřebujete pomoc s evakuací zvířat, obraťte se na Městský úřad Terezín: tel. číslo: **416 782 227**.

Nabídka pomoci s přepravou zvířat a ustájením

Jméno/firma	Kontakt	Poznámka

6. Jak zabezpečit dům, nábytek a zařízení při evakuaci?

V oblastech, kde existuje riziko povodní, se doporučují preventivní stavební úpravy napomáhající minimalizovat následky katastrof, viz např. příručku „Žijeme v záplavové oblasti“ vydanou organizací Člověk v tísni.

Ne každý si však může dovolit nákladnější konstrukční úpravy či zřizování bydlení v patře, ale **většina lidí může předem provést alespoň tato opatření:**

- v přízemí namísto zničitelných krytin položte omyvatelnou dlažbu,
- kotel umístěte nejlépe nad úroveň možného zaplavení,
- do přízemí pořízujte lehký, snadno transportovatelný nábytek (většinou není dost pomocníků ani prostor pro skladování těžkých nábytkových stěn – a i kuchyňské linky se dají udělat tak, aby se jednotlivé spotřebiče či skřínky daly snadno přemístit),
- moderní sanační WTA omítky mnohem rychleji vysychají než ty klasické, proto nešetřete,
- dopředu se seznamte s tím, kde se v domě nachází hlavní uzávěry vody a plynu pro případ havárie nebo rychlé evakuace, a informujte o tom rovněž ostatní členy domácnosti,
- domluvte si předem případné pomocníky z rodiny, přátel a sousedů, kteří vám v případě nouze se stěhování a skladování pomohou (během evakuace už na to není čas),
- dopředu si v rodině rozdělte úkoly (např. kdo zajistí dokumenty, kdo zajistí vypnutí vypínačů apod.) a obstarajte si pro podobné případy i krabice (které mohou ležet na půdě),
- domluvte se s ostatními sousedy v obci, kdo v případě potřeby poskytne auto s přívěsem, prostory či pomoc se stěhování.

Než začnete stěhovat koberce a vyklízet vybavení kuchyně:

- myslete nejdříve na zajištění důležitých dokumentů a cenností,
- také si předem nachystejte evakuační zavazadla, zajistěte zvířata a auto pro rychlou evakuaci,
- při stěhování nábytku a zařízení do vyšších pater nebo mimo oblast ohrožení začněte nejdříve s nejcennějšími kusy (stůl po babičce nekoupište, kdežto obývací stěnu ano),
- pokračujte dražším vybavením, které se snadno poškodí a nelze ho omýt (např. kuchyňské vybavení je většinou omyvatelné, ale fotky, obrazy či vzácné knihy ne).

Kontakty na ty, kteří nabízejí dobrovolnou pomoc během mimořádné události:

Výpomoc při stěhování

Jméno/firma	Kontakt	Poznámka	Ulice (lokalita)

Nabídka dopravních prostředků

Jméno/firma	Kontakt	Poznámka

Nabídka skladování

Jméno/firma	Kontakt	Poznámka

7. Kde se ubytovat během evakuace?

Vaše obec má ze zákona povinnost zajistit svým občanům nouzové bydlení a základní potřeby. Pro účely bydlení během evakuace bývají využívány školy nebo jiná zařízení, která nabízí možnost ubytování velkému počtu osob. Pamatujte však na to, že se jedná o základní humanitární pomoc v situaci nouze a že není v moci obce zajistit všem plný komfort a soukromí. Máte-li nadstandardní potřeby, dopředu si zajistěte ubytování pro případ nouze u své rodiny, přátel nebo jiném bezpečném místě.

Obec a/nebo někdo z Hasičského záchranného sboru ČR (HZS ČR) vás bude informovat, kde se máte během evakuace shromáždit, a zabezpečí také přepravu do evakuačního místa. Sledujte proto aktuální informace.

Evakuační centra:

Evakuační centrum	Adresa	Poznámka

Jiné nabídky ubytování během evakuace:

Evakuační centrum	Adresa	Poznámka

8. Než opustíte domácnost aneb Finální kontrola

Před opuštěním domácnosti proveďte tyto kroky (doporučení HZS ČR):

- uhasťte otevřený oheň v topidlech,
- vypněte elektrické spotřebiče,
- uzavřete přívod plynu a vypněte přívod elektrického proudu,
- ověřte, zda i sousedé vědí, že mají opustit byt,
- nezapomeňte dětem vložit do kapsy oděvu cedulku se jménem a adresou,
- kočky a psy si vezměte s sebou v uzavřených schránkách,
- exotická zvířata, která přežijí delší dobu, nechejte doma, zásobte je potravou,
- vezměte evakuační zavazadlo pro sebe i děti,
- uzamkněte byt,
- dbejte pokynů osob pověřených organizací evakuace,
- v případě, že se evakuujete sami, oznamte tuto skutečnost i s místem, kde budete evakuováni, na obecním úřadě (telefonní číslo: **416 782 227**).

A také:

- uklid'te nebezpečné chemikálie,
- upevněte volné předměty, aby neuplavaly,
- přeparkujte auta do bezpečí,
- odveďte hospodářská zvířata do bezpečí,
- při menším očekávaném zaplavení (cca do 1 metru) můžete utěsnit dveře pytli s pískem (při vyšší hladině hrozí nebezpečí příliš velkého tlaku na zdi a mohlo by dojít ke zhroucení zdí),
- pokud je to možné, utěsněte odpady a klapky proti zpětnému vniknutí vody.

9. Jak se dopředu připravit na nebezpečí a evakuaci?

- Připravte si kontakty na příbuzné a známé, kteří žijí mimo zónu ohrožení a kteří vám pomohou s přepravou a poskytnou vám ubytování během evakuace a v prvních týdnech po ní. V evakuačních centrech není možné všem zajistit soukromí a komfort, jaký by potřebovali.
- Dopředu promyslete přepravu členů rodiny se sníženou mobilitou a vyžadujících zvláštní péči (např. invalidní vozíky, pomůcky a léky během pobytu mimo domov; kontakty na ty, kteří pomohou s přepravou nebo poskytnou informace a pomoc).
- Promyslete přepravu hospodářských a domácích zvířat do bezpečí (např. místa pro ustájení hospodářských zvířat; umístění domácích zvířat u příbuzných; klece, náhubky, valníky apod.).
- Naplánujte, kam a jak rychle vystěhujete nábytek a cenné vybavení z prostor ohrožených povodní (např. kontakty na sousedy, příbuzné a známé, kteří vám rychle pomůžou stěhovat a poskytnou skladovací prostory) – na stěhování do pater nebo jinam je vždy málo času.
- Během mimořádných událostí může dojít k výpadkům telefonního pokrytí a místního rozhlasu, záchranáři nemusí mít všechny informace o všech ohrožených lidech ve vašem sousedství. Varujte tedy sousedy, kteří varování neslyší (špatně slyší nebo u nich není signál), a dovoluje-li vám to vaše situace, aktivně pomáhejte i sousedům, kteří to bez pomoci nezvládnou (např. staří lidé, nemocní, lidé se sníženou mobilitou aj.).
- Mějte vždy připravená evakuační zavazadla pro všechny členy domácnosti, důležité dokumenty a prostředky pro nouzové přežití pro nepředvídané situace (např. co kdyby vás doma na pár dnů uvěznily přívaly sněhu anebo co kdybyste museli okamžitě opustit domov kvůli průmyslové havárii).
- Rozdělte si v domácnosti úkoly pro případ evakuace (např. kdo vypne hlavní vypínač a přívody vody, kdo se postará o složku s dokumenty aj.). Vysvětlete ostatním členům domácnosti, jak se chovat během mimořádné události (i malé děti potřebují jasné informace, co dělat a na koho se obrátit). Nikdy nevíte, kdy vás může postihnout nějaká havárie, a není vždy čas hledat např. uzávěr vody.

10. Dlouhodobý výpadek elektrického proudu (tzv. blackout)

Kdy se jedná o závažný blackout, a ne pouze o krátkodobý výpadek elektřiny?

- postižena je velká část České republiky (nejedná se o lokální problém)
- obnovení dodávek elektřiny může trvat hodiny až dny

Jak poznám, že je blackout:

- lokální rádia nevysílají,
- nefunguje veřejné osvětlení, a to ani v okolních obcích,
- nefunguje veřejná hromadná doprava – vlaky, tramvaje, trolejbusy.

Co nebude během blackoutu fungovat:

- elektrické přístroje, osvětlení, semaforey,
- bankomaty, platby kartou,
- čerpací stanice.

Co bude fungovat omezeně:

- dodávky pitné vody, plynu a tepla,
- signál mobilních operátorů a internet,
- zásobování potravinami, léčivými či pohonnými hmotami.

Co dělat při blackoutu:

- odpojte všechna elektrická zařízení od sítě,
- šetřete pitnou vodou,
- zkontrolujte zásoby potravin (při nedostatku požádejte o pomoc sousedy nebo se informujte na obecním úřadě), nejprve spotřebujte potraviny z ledniček a mrazáků,
- v chladném počasí šetřete teplem (nevětrejte, utěsňte mezery pode dveřmi a u oken),
- neotvírejte zbytečně dvířka lednice a mrazáku,
- raději používejte svítilny namísto svíček (hrozí nebezpečí požáru),
- neplývejte pohonnými hmotami, necestujte zbytečně.

Co dělat po obnově dodávek elektřiny:

- **může se jednat pouze o krátkodobou obnovu dodávky elektřiny. proto:**
 - o nabijte si mobilní telefony, rádio a svítilna,
 - o načerpejte si zásoby pitné vody,
 - o nezapínejte energeticky náročné spotřebiče.
- **po plném obnovení dodávek elektrického proudu:**
 - o pouštějte elektrické spotřebiče postupně, překontrolujte jejich nastavení,
 - o uvědomte o obnově dodávek elektřiny i vaše sousedy,
 - o raději vyhod'te zkažené potraviny.

11. Extrémní klimatické jevy

Mezi extrémní klimatické jevy patří: **bouřky, vichřice, tornáda, sněhové kalamity, přívalové deště či krupobití**. Ať už je konkrétní extrémní klimatický jev jakýkoli, doporučujeme:

Před příchodem podobného jevu:

- zkontrolujte uzavření všech oken a dveří,
- upevněte volně položené předměty v okolí domu (na dvorku, zahradě),
- odveďte zvířata do bezpečí,
- zabezpečte svůj automobil.

Během trvání podobného jevu zůstaňte doma a nevycházejte, pokud to není nezbytně nutné!

Pokyny pro konkrétní situace

- **BOUŘE**
 - odpojte elektrické spotřebiče ze sítě (kromě ledničky a mrazničky),
 - mějte po ruce svíčky a zápalky pro případ výpadku proudu.
- **TORNÁDO**
 - zavřete okna,
 - nepřibližujte se k oknům,
 - nebuďte hned pod střešou domu (v podkroví) – najděte si bezpečnou místnost v nižších podlažích nebo středu budovy.
- **SNĚHOVÁ KALAMITA**
 - opatřete si zásoby trvanlivých potravin,
 - připravte se na dlouhodobý výpadek elektrického proudu,
 - kontrolujte výšku pokrývky sněhu na střeše - pokud je vyšší než 50 cm, tak ji odstraňte, zejména pokud máte plochou střechu.
- **KRUPOBITÍ**
 - střešní okna ochraňte např. dekou či kusy oblečení,
 - dejte na automobil plachtu nebo přikrývku.

Po skončení extrémního klimatického jevu:

- zkontrolujte stav vašeho majetku,
- ověřte si, zda se sousedům nic nestalo,
- pomozte zasaženým ve vašem okolí,
- zdokumentujte veškeré škody na majetku pro uplatnění náhrady škody na pojišťovně.

Prostor pro vaše poznámky